

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΕΝΔΟΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ

Γ' ΤΑΞΗΣ ΕΠΑΛ

4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2023

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Διπλοκοψοχέρηδες

Άρθρο του Παντελή Μπουκάλα από την εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, στις 2/6/2019, λίγο μετά από τις ευρωεκλογές και τις αυτοδιοικητικές εκλογές της 26/5/2019.

1§ [...] Μακρά παράδοση στον τόπο μας έχουν οι διπλοκοψοχέρηδες. Πρόκειται για τους οπαδούς του κινήματος «δεν ψηφίζω! δεν ψηφίζω!», οι οποίοι κρίνουν πολιτικά ανίσχυρη ή και ασήμαντη την ψήφο, είτε γενικά είτε σε μια συγκεκριμένη εκλογική αναμέτρηση.

2§ Επιλέγουν λοιπόν την αποχή, που τη χαρακτηρίζουν πολιτική, αδιαφορώντας για το γεγονός ότι αθροίζεται αδιακρίτως με την απολίτικη (των νοσηλευόμενων, των γερόντων, των ξενιτεμένων). Με εκ προοιμίου κομμένα και τα δυο τους χέρια, αρνούνται να πορευτούν μέχρι το εκλογικό τους τμήμα. Κατά κάποιον τρόπο αυτοαφοπλίζονται, γιατί η ψήφος, μια κατάκτηση που απαίτησε σκληρούς αγώνες, όπου γης, παραμένει όπλο. Ίσως φθαρμένο, ίσως όχι πάντα εύστοχο, πάντως όπλο. Δεν έχουμε πολλά στη διάθεσή μας ώστε να παραδώσουμε έστω και τα φθαρμένα. Και δεν είναι ισοδύναμα της ψήφου τα εκτονωτικά τιτιβίσματα στο τουίτερ, οι αναρτήσεις στο φέισμπουκ ή τα συνθήματα στον τοίχο. Κανείς, μα κανείς δεν χαίρεται περισσότερο από τους επαγγελματίες πολιτικάντηδες όταν τα ποσοστά της αποχής είναι μεγάλα. Τα χέρια τους λύνονται. Δεν δένονται.

3§ Υπάρχουν πάντα χίλιοι λόγοι για να μην πάμε να ψηφίσουμε: το αντιπροσωπευτικό σύστημα έφτασε να λειτουργεί υπέρ του αντιπροσωπεύοντος παρά υπέρ του αντιπροσωπευόμενου, η δημοκρατία με κόμματα ευτελίστηκε σε δημοκρατία των κομμάτων, η Βουλή έχει μικρότερη δύναμη από έναν ραδιοφωνικό ή τηλεοπτικό σταθμό, το Ευρωκοινοβούλιο μόνο η καλή μας καρδιά δεν το χαρακτηρίζει διακοσμητικό, κ.τ.λ. Υπάρχουν, όμως, πάντα χίλιοι και ένας λόγος για να πάμε να ψηφίσουμε, και μάλιστα ο επιπλέον δεν είναι ο χιλιοστός πρώτος αλλά ο πρώτος και σπουδαιότερος: η ίδια η δημοκρατία, που όσο νόημα διασώζει, το διασώζει ακριβώς όταν η συμμετοχή των πολιτών αναζωογονεί το εκλογικό

τελετουργικό. Σε κάθε είδους εκλογές: εθνικές, ευρωεκλογές, αυτοδιοικητικές, της σχολής ή του συνδικάτου.

4§ Η δημοκρατία, το ξέρουμε, απαιτεί και τη σωματική, την υλική παρουσία μας, ήδη από την εποχή της εκκλησίας του δήμου και της περίφημης αμεσότητας. Τότε που Σκύθες τοξότες περιπολούσαν στην αγορά, κι αν πετύχαιναν κάποιον πολίτη να κουβεντολογάει εκεί με την παρέα του αντί να συνεδριάζει στην Πνύκα, όπως όφειλε, του έβαζαν απουσία στιγματίζοντάς τον. Κοκκινίζοντας δηλαδή τον χιτώνα του με το ειδικό σχοινί που κρατούσαν, βαμμένο με μίλτο («σχοινίον μεμιλτωμένον»). Για να τον ξεμπροστιάσουν ως ανάξιο της ιδιότητας του πολίτη, αλλά και για να μην μπορεί να πάει, έτσι κοκκινισμένος, να πάρει την προβλεπόμενη αμοιβή για τη συμμετοχή του στην εκκλησία του δήμου [...]

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

A1. Να παρουσιάσεις στους συμμαθητές σου συνοπτικά το περιεχόμενο του μη λογοτεχνικού κειμένου (70 περίπου λέξεις).

Μονάδες 15

A2α. «Τότε που Σκύθες τοξότες περιπολούσαν στην αγορά, κι αν πετύχαιναν κάποιον πολίτη να κουβεντολογάει εκεί με την παρέα του αντί να συνεδριάζει στην Πνύκα, όπως όφειλε, του έβαζαν απουσία στιγματίζοντάς τον. Κοκκινίζοντας δηλαδή τον χιτώνα του με το ειδικό σχοινί που κρατούσαν, βαμμένο με μίλτο («σχοινίον μεμιλτωμένον»). Για να τον ξεμπροστιάσουν ως ανάξιο της ιδιότητας του πολίτη, αλλά και για να μην μπορεί να πάει, έτσι κοκκινισμένος, να πάρει την προβλεπόμενη αμοιβή για τη συμμετοχή του στην εκκλησία του δήμου»

Τι επιτυγχάνεται με την αναφορά στους Σκύθες τοξότες στο συγκεκριμένο απόσπασμα του μη λογοτεχνικού κειμένου (5 μονάδες);

A2β. «το αντιπροσωπευτικό σύστημα έφτασε να λειτουργεί υπέρ του αντιπροσωπευόντος παρά υπέρ του αντιπροσωπευόμενου, η δημοκρατία με κόμματα ευτελίστηκε σε δημοκρατία των κομμάτων, η Βουλή έχει μικρότερη δύναμη από έναν ραδιοφωνικό ή τηλεοπτικό σταθμό, το Ευρωκοινοβούλιο μόνο η καλή μας καρδιά δεν το χαρακτηρίζει διακοσμητικό, κ.τ.λ.».

Να αιτιολογήσεις τη χρήση του ασύνδετου σχήματος στην τρίτη παράγραφο του μη λογοτεχνικού κειμένου (5 μονάδες)

Μονάδες 10

A3. Με βάση το μη λογοτεχνικό κείμενο που διάβασες να δημοσιεύσεις ένα άρθρο (200 – 250 λέξεων) στην εφημερίδα του σχολείου σου. Σε αυτό να αναφέρεις τους λόγους που τα άτομα της ηλικίας σου είναι απαραίτητο να συμμετέχουν ενεργά στις κοινές υποθέσεις.

Μονάδες 25

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Φοβάμαι

Το ποίημα «Φοβάμαι» γράφτηκε τον Νοέμβρη του 1983 και δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα Αυγή.

Φοβάμαι τους ανθρώπους που εφτά χρόνια
έκαναν πως δεν είχαν πάρει χαμπάρι
και μια ωραία πρωία –μεσούντος κάποιου Ιουλίου–
βγήκαν στις πλατείες με σημαιάκια κραυγάζοντας
«Δώστε τη χούντα στο λαό».

Φοβάμαι τους ανθρώπους
που με καταλερωμένη τη φωλιά
πασχίζουν τώρα να βρουν λεκέδες στη δική σου.
Φοβάμαι τους ανθρώπους
που σου 'κλειναν την πόρτα
μην τυχόν και τους δώσεις κουπόνια
και τώρα τους βλέπεις στο Πολυτεχνείο
να καταθέτουν γαρίφαλα και να δακρύζουν.

Φοβάμαι τους ανθρώπους
που γέμιζαν τις ταβέρνες
και τα 'σπαζαν στα μπουζούκια
κάθε βράδυ
και τώρα τα ξανασπάζουν
όταν τους πιάνει το μεράκι της Φαραντούρη¹
και έχουν και «απόψεις».

Φοβάμαι τους ανθρώπους
που άλλαζαν πεζοδρόμιο όταν σε συναντούσαν
και τώρα σε λιοδορούν
γιατί, λέει, δεν βαδίζεις στον ίσιο δρόμο.

Φοβάμαι, φοβάμαι πολλούς ανθρώπους.

Φέτος φοβήθηκα ακόμα περισσότερο.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ (1925 – 2005)

¹ Ελληνίδα τραγουδίστρια που συνεργάστηκε με τον Μίκη Θεοδωράκη, τον Μάνο Χατζηδάκι κ.ά. και έχει σχετιστεί με τον αντιδικτατορικό αγώνα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

B1. Να σχολιάσεις την επανάληψη του στίχου «*φοβάμαι τους ανθρώπους*» στο λογοτεχνικό κείμενο.

Μονάδες 10

B2α. Το ποίημα ανήκει στη μοντέρνα ή την παραδοσιακή ποίηση (3 μονάδες); Να τεκμηριώσεις την απάντησή σου με αναφορά σε τρία χαρακτηριστικά του αντίστοιχου είδους (6 μονάδες).

B2β. Να εντοπίσεις μία εικόνα στο λογοτεχνικό κείμενο (3 μονάδες) και να αιτιολογήσεις τη χρήση της (3 μονάδες).

Μονάδες 15

B3. Να ερμηνεύσεις την ψυχολογική κατάσταση στην οποία βρίσκεται το ποιητικό υποκείμενο, σύμφωνα με τα νοήματα που εκφράζονται στο λογοτεχνικό κείμενο. Συμφωνείς ή διαφωνείς με τους συλλογισμούς που κάνει και γιατί; Η απάντησή σου να εκτείνεται σε 100-150 λέξεις.

Μονάδες 25

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας σε όλα** τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μολύβι μόνο για σχέδια, διαγράμματα και πίνακες.
5. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μια (1) ώρα και δεκαπέντε (15) λεπτά μετά τη διανομή των θεμάτων.

Σας ευχόμαστε επιτυχία!!!